

DÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 263

Ngày thứ hai

16 Mars 1925

Tổng-đại: NGUYỄN-KIM-DINH

Annamcoos Légalos

Công-đại: Ông do & bà của quan-huân

đo & các quan-huân

Annamcoos Commercialos

Công-đại & Berlitz

Chủ-bút: NAM-KIỀU

Chủ-bút: NAM-KIỀU

MỘT TẬP XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

NHỮNG CẨU TỤC-NGỦ CÓ HẠI CHO NGƯỜI MÌNH

III

Câu tục-ngữ « khó khách-trú hơn giặc Annam ». — Câu giềng-doi khen ngợi, không còn biết gì đến nhà vợ, đối-dài với nhau hình như bùi-tiền ru mua nói ra, cho là khách-trú giàu hơn Annam, ấy cũng vì cai-lòng ham giàu ấy, nên lại có câu: « mẹ ơi, con chẳng lấy đan, đâu xa đâu gần, lấy khách mà thôi! » Lấy khách được mặc áo dài, được giày dỗ, được ngồi ghế cao ». Thanh-đi! Vì cai-lòng ham giàu ấy, được mặc áo dài, được giày dỗ, được ngồi ghế cao mà quên cả mình, quên cả chuồng-tộc, cái tâm-lý của một phần bọn quân-xoa nước mình thiệt-cứng khy thay! Tôi nói đây e có người cho là chật-hep, vien lấp cờ rảng thời-dai nay là thời-dai thông-dòng, lây nhiễm loại lạm-dòng-bao; lây-thì-gia làm què-huống; người nô chura thoát khỏi cai-vòng « què-gia chủ-nghĩa, chường-tộc chủ-nghĩa » thì còn là người chật-hep, và chẳng cái ai-tinh-cha làm nghề-nghiệp gì e cũng không-e, eai-chủ-nghĩa là chủ-nghĩa-khoi-lac; eai-mục-dich là mục-tiech-an-choi; nếu đã theo eai-chủ-nghĩa khoi-lac cung-không có điều gì dảng ghét-bùi, hưởng chí khách-trú với ta đây, cung-một-van-hoa; cung-một-phong-tuc, mì nói cho dùng-nửa là nguyên-trace kia-cung-cung-một-chường-tộc, nay khách-trú thực-dân qua đây, cùng người-minh-kết-hôn, tưống-có-hai-gi! Cau-noi-ay những được-mặc-áo-dài, được giày-dỗ, được ngồi-ghế cao, đó là lấy-dai-thê mà nói, chòi-chòi-buri-sung-sướng nà, thi viêc gi mà chẳng ham! Lại có bọn khách-trú đối-với người minh ra thế nào, vĩ-xưa kia thế-giời chưa giao-thông, mì-khoa-hang Đông-á này thi-nude Tàu là chúa-de, lìu-nhun van-minh-tan-bo sám, nên eai-thai-de-tu-tan-tu-tu-dai-nó, dã-in-sau vào trong béc người Tàu, náo xung-minh là « Trung-hoa », còn các nước ngoái thi-mục cho là « di-dich »; xung-minh là phong-chào « các-thím Annam » « Thiên-triều », còn người ngoại-quốc thi-hết-thay kêu-là mà-eai-câu « nhiều-diệu-phu » quí; dán-nay-dàn-thế nước bay-suy-dỗi, đối-với-liệt-cường-chu một-câu-võ-vị-rồi-vậy. bẽ-kém-sút, nhưng eai-cach than-di! Câu-tục-ngữ-của-tôn-dai, vẫn-giữ-mãi không người-minh nói-ra, mà-dến-chứa, nhứt-là đối-với người-công-nhận là « khó-khách-trú mìnhi, họ-lại-càng-lên-mặt-lâm, hòn-giàu Annam », một-là-thay-may-chú-qua-bên-dây kiêm-an, khách-trú-tiền-của-nhiều-mù đều-là-những-hạng-nhơn-vật-ngót-mắt; hai-là-có-ý-nói-thì « khô-rách-ao-đom », song vẫn-lấy-một-người-khách-trú-khô-thi- người-minh là-một-lù « nam-còn-hơn-lấy-một-người-Annam man-ti », nên-dầu-có-ra-vao-giúi; hal-le-ay-không-biết-lé-an-đ cùng- người-minh, két-hòn-nào, song-có-dó-mà-suy, cũng-cùng- người-minh, song-ho-vẫn-dù-thay-phần-nhiều-bon-nhị-thi-minh-ra-một-cách, thiệt-ra-lưu « ò-nam » eai-cảm-tinh-với-không-có-cảm-tinh-gi-với-minh-may-chú « thiên-triều-lâm-cá ». Nước-Tàu là-một-nước-E, vậy, Thượng-thay! ngoài-cái-chủ-dịch-dùng-vi-lâm!

NAM-KIỀU

KÍNH TẶNG BAN NG-TRUNG-CHÁNH DIT...

(Vi bạn muôn gửi tên, nên tôi xin gửi tên cho bạn)

BAI PHU GHÉT CON LÀNG XANH

(Lâu-duong Tu)

Hai hòn läng xanh, mì-dầu dưới, con thì dầm đầu vào bờ cánh đồng mà bồ hồn; dầu, hết mà cúng không biết hối hận, kha lam gương cho kẽ tham-lam. Lại sự nhứt bi giồng đầu dỗ, kêu là loài cảnh (con läng chua), hơi đậm đầu thi-dot-dot, không ai dám ăn nứa. Vậy sao mì nứa hào nhau từ đoàn từ lú, vỏ canh quay dầu, nứa bay nứa dặm, cứ cu-pi luồn như thế?

Hình thu mì rất nhô-long miến, ua mì cảng để say. Cái cạn thầu ái da sót, hi-công-cá mì chi địp

một-miếng-cá-còn, chòi qua-bà không nói, thòi-čai-chòi-não

ma không dỗ, tay-đi-ve-ve mà bay cù

ngay! Hai hòn tim mui, chòi-não

càng-déo, chòi-mát-là hối đồng,

sau-theo hào-nhanh-nhau-thé? Tay

cái-sự-rất-nhó-nhát, mì-thuật-hai

nhau! Kìa như-chún-nhà-eao-cáu-

rugi-neo-qian-gia-ong-đóng, ngày

đầu, đầu-đang-đắng, cùi giò-nàng

thai-đi-n-nuôi-nuôi, tam-cho-người

ta-tinh-thần-một-nhục, mì-hồi-cháy

mi-cảng-cá-cá-mì-giúi-khoet, dom

ra-rong-roat-chun-tay-bát-không

do-tram-chieu. Đến-như-miêng-tai

mai-cáu, dài-mít-lim-dim-mít

lon, dài-thịt-béo, dla-xao-agon, rõ

mong, chòi-mong-dong-njú-giúi-mít

giúi-chòi-dò-mít. Cùi-bè-gi-dòn-mít

chút-thì-chung-mì-dà-bầu-nhau-cá

mì-nú-tim-khi-chát-cho-người-tu, vao;

hoặc-người-trong-nom-sa-ý

Nón-là-huân-vào-dau, vao-mat, một-chút, thi-mi-dà-lim-bại-hoặc

nó-là-chu-i-vi-ao, vao-ao-quán, mát-mai-ngon, dà-chó-khách-khưa

hoặc-dau-vao-trên-long-nay - hoac-thân-hàng, mát-cù-vui-vé, dàu-dày

ho-va-trong-mít-mít, khòi-cho-tu-vi-thê-mà-hỷ-dòn, ái-là-bà-dêu

người-tu-mát-muôn-nhau-mà-lết

giunt-manh, cảng-tay-muôn-dé-yen

au-van-phai-khoa-hang-lúc-bay

Thanh-đi! Thay-chí-cáe! (1) trong

thoé-thay-Chân-công-thay-Trang-

chau-tai-nao-mà-bay-giay-cang

róng-mà-sinh-vi-tu-phai. Vợ

biu-bi-đam, luông-dà-chó-dày-tu-người-tu-lấy-mi-mi-tu-ké-hay

con-dài, cảm-quát-phé-phay, dàu-gièm-phai-hai-người, thiệt-khà-ghét

thi-cù-dàu-mà-vợ-ca-xuong, dàu-thay!

(Trích trong DDT.C.)

Lời-dặn: Xin bạn trong-khi-diem

Lại-như-trong-dâm-tic, cùi-ban

khuya-thanhd-vng, hòn-dà

tai-liet, khuya-khuya-nđi-dày, mong-tinh,

tay-nđi-vé-trong-mít-nay, nhưng

không-sao-mù-xua-hết-duyet-chung

mùi-con-thi-dau-vao-mâm-eo

chen, mòi-con-thi-huân-vào-phé-vao

hòn-dàu, con-thi-say-vi-rigua-mà-dàm

nhau-nhau-con-toi.

Hướng truyền

Tôn-dật-Tiên-tu-thể?

Xưa-rày-có-ti-núi-và-Tôn-dật-Tiên,

khi-tai-nó-linh-trọng, khi-thi-nó-binh-giảm, khi-lai-nó-chết, khi-lai-nó-sóng,

phai-cái-mùi-phong-hoa-mùi, ròi-cái-thâm-dò-lò, dòi-phòn-hoa-ký-là-dòi-bò-di, nên-phai-bản-mình-cho-khách-trú; vi

nhưng-đi-tu-chòi-chu-ông-đóng

và-đi-tu-chòi-chu-ông-đóng

và-đi-t

Bộ am công kiêu văn minh họ, dạo khiên hoặc di xe hơi cung dặng của Huỳnh-trí-Phú đã chè tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết với và đẹp nhất trong nước Annam, nay dọn dỗ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 35 và 33 bis cản dung xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sô có đồ đem đèn tân nơi chờ bằng xe hơi không trê, giá từ 400đ00 sập lên sô có đồ đi xứng đáng

Thời-lệ vẫn còn hoài

Bạn qua ván dù này chắc là chư vị dạo-giá-lý làm ngạc nhiên mà tự hỏi: thời tớ nào mà vẫn còn hoài? — Xin thưa: Ay là thời Dạo-khai-dó!

Dạo-khai, dạo-khai; hai tiếng dạo-khai đã là khâ - ô, khâ - khinh, mà quan dạo - khai vẫn còn tùng tiếc thêm mãi. Chẳng biết làm cách nào mà trả cho tuyệt những quan khốn khép ấy! Đã hâm phun các bảo kêu ca cùng số Thơ tên nêu được vàng đâu trong một lục. Nay coi mồi mèt lạng, bịnh cũ muôn trở lại như xưa. Thành ôi! nước người phát minh đều hay sự lá còn nước ta lại phát minh nhưng vè khâ - khâ - khinh. Đang buồn

Mỗi lần bao giờ lại đều thấy nhán xé bành, khai thi đố, khai thi thiêu. Số này mất, số nọ coi là lòn đầu, lòn đuôi, bao naneo như gió rách.

Thay đổi muôn voi. Hồi ra thi mìn hay duyên cơ như vậy: máy ten trạm trong lồng pháo, nhiên liệu dồn, nên mới lòn đùi trát, hoát rõ từ cung nhứt, bao thi phải mayn kí khac cor giun, quan dạo-khai thừa dịp mướn coi giun, của người này nó nói của người kia, dạng có doat mà coi chun. Còn một tết mìn là máy ten trạm thường có tinh luợng hông nón lòn có thư-ut hoặc là nhứt-bảo, trút rò trát rò thi sống nó đùi, bieng thi nó coi coi ai quên nó gõ. Tôi tuy chả cung khóng trót kẽ, con mắt cũng thay đổi vè bao mìn mìn hoài. Vợ xin sô Pho-tin phái định chưởe nào cho ta đây mìn trú thời tê ay và luôn day xin các quan chû quan và mìn là quan chû quan. Ô - mìn ghô, mìn ghôm mà trống tri máy ten trạm lung cho chúng nó bô thoi bê trê the tu va nhuy: ha. Mong mìn làm thay:

Phong-Van,
De Ruecam (Binh-thuy)

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15

Nhắc rằng một cách rất ấm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

CUỘC XÓ SO
Quốc-trí Dông-Pháp
Kỷ thứ 12

Tiếp theo)

49.507 10.173 94.050 59.137
104.765 26.895 84.134 38.076
44.824 50.325 30.594 71.766
26.577 53.184 83.479 11.130
76.248 110.978 16.383 25.792
31.132 81.395 16.399 114.911
32.149 115.603 104.102 82.091
109.084 119.218 116.456 90.577
67.829 70.248 116.215 113.392
61.601 12.394 115.270 41.983
82.873 117.627 123.497 93.846
56.593 73.388 3.500 114.862
49.722 122.502 15.978 99.069
68.593 44.502 38.699 54.356
18.339 36.657 82.723 3.289
36.114 44.618 103.510 15.938
109.500 87.709 91.174 73.721
16.311 94.457 111.544 110.028
10.939 96.443 59.648 117.073
117.336 91.698 31.898 30.709
102.301 63.4 82.700 10.832
37.328 36.698 41.012 68.769
12.391 97.551 80.410 27.693
41.560 104.243 100.431 10.811
40.305 47.583 69.802 15.815
16.669 103.674 94.106 85.039
4.506 39.888 15.197 23.029
97.094 48.125 116.730 79.681
72.507 32.324 66.841 29.303
67.226 35.942 101.879 122.299
6.516 29.601 99.051 57.198
78.207 116.905 85.606 36.192
99.405 20.830 62.348 30.847
80.180 119.303 113.546 89.901
103.923 80.249 34.065 96.705
25.774 115.217 9.965 51.018
52.219 66.726 74.432 50.316
109.830 115.181 12.459 79.707
18.715 55.315 113.456 68.192
118.223 61.710 79.062 13.291
122.373 95.522 27.768 32.582
33.277 45.217 114.668 109.123
37.683 119.742 91.907 32.087
33.684 83.409 44.384 61.544
103.226 113.406 89.505 30.932
100.556 108.431 32.192 10.139
103.207 103.442 104.202 52.431
60.206 120.922 47.294 65.527
18.500 90.617 104.815 20.900
49.337 80.629 85.093 104.531
85.381 101.710 56.197 62.040
89.775 49.121 106.012 35.898
74.679 94.750 76.812 42.094
112.124 92.359 57.773 54.708
103.941 79.003 118.398 61.196
105.088 76.439 27.128 98.816
34.795 67.478 36.263 92.924
55.289 45.812 17.408 49.444
24.833 42.910 55.519 104.038
110.307 19.718 11.814 14.014
90.625 103.518 17.550 123.556
66.394 1.034 36.135 26.396
80.150 92.928 33.342 21.945
27.090 3.142 40.700 56.772
(Sau sẽ tiếp theo)

CÔNG-VÂN LUQ-C-LUC

Qui thầy Lam-hữu-Tiông và Mai-v-
Tươi châm đều trong kỳ thi ngày 16
Février 1925 dạng cấp bằng chức Thủ
ký hàn bô dinh Hiệp-ply và các thub
trong Nam-ký.

Dạo-khai, dạo-khai; hai tiếng dạo-khai
đã là khâ - ô, khâ - khinh, mà
quan dạo - khai vẫn còn tùng tiếc thêm
mãi. Chẳng biết làm cách nào

mà trả cho tuyệt những quan khốn
khép ấy! Đã hâm phun các bảo kêu ca

cùng số Thơ tên nêu được vàng đâu
trong một lục. Nay coi mồi mèt lạng,
bịnh cũ muôn trở lại như xưa. Thành
ô! nước người phát minh đều hay

sự lá còn nước ta lại phát minh nhưng

vè khâ - khâ - khinh. Đang buồn

thay!

Mỗi lần bao giờ lại đều thấy nhán

xé bành, khai thi đố, khai thi thiêu.

Số này mất, số nọ coi là lòn đầu,

lòn đuôi, bao naneo như gió rách.

Thay đổi muôn voi. Hồi ra thi mìn

hay duyên cơ như vậy: máy ten trạm

trong lồng pháo, nhiên liệu dồn, nên

mỗi lòn đùi trát, hoát rõ từ cung

nhứt, bao thi phải mayn kí khac

giun, quan dạo-khai thừa dịp mướn

coi giun, của người này nó nói

của người kia, dạng có doat mà coi chun.

Con một tết mìn là máy ten trạm

thường có tinh luợng hông nón lòn

có thư-ut hoặc là nhứt-bảo, trút rò

trát rò thi sống nó đùi, bieng thi nó

coi coi ai quên nó gõ. Tôi tuy chả

cung khóng trót kẽ, con mắt cũng

thay đổi bao mìn mìn hoài. Vợ

xin sô Pho-tin phái định chưởe nào

cho ta đây mìn trú thời tê ay và

lòng day xin các quan chû quan và

mìn là quan chû quan. Ô - mìn ghô,

mìn ghôm mà trống tri máy ten

trạm lung cho chúng nó bô thoi bê trê the

tu va nhuy: ha. Mong mìn làm thay:

Phong-Van,
De Ruecam (Binh-thuy)

XU'ONG DÓNG VÀ SỬ'A TÀU

Tàu buýt hay là tàu khói để đưa hành khách, chủ chuyên hàng hóa,

đi lich, di câu, vân... vân...

TÀU LUÔNG TRET BÈ CHAY CHỞ NUỐC CẤM

Tại xưởng chúng tôi có sẵn một chiếc tàu, qui ông
muôn dùng về việc gì cũng vừa

Thiên nghệ về việc đóng sam-bán và ghe đê gần mò-to

Sáu và làm ra mới các thu mò-to

Muôn biết già ck, kiêu tàu hay là hối tham các việc khác xin viết thư cho
M. le Directeur de la Société d'Etudes et d'Entreprises de
Navigation Automobile. Thuug thu số 279 Saigon (Cochinchina)

Dòng-Pháp Thời-sử

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho sô nước	10f. 85
Dòng-pháp Ngân-bàng Banque de Indochine	10. 95
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-bàng Banque Industrielle de chine	10. 85
Hongkong et Shanghai	10. 90
Chartered Bank	10. 85

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chô đèn nhâ	nhà
nhà	nhà
Lúa Vinh-long	5.8 10f. 5.8
Lúa Gò-công	5.25 - 5
Lúa Hải-sơn	5.20 - 5
Lúa Biê-lu	5.25 - 5
Lúa Cao-ma-itt-râng	4.80 - 4
Lúa Cao-ma-itt-râng	4.60 - 4
Đến 10f. 4	5.20 - 5

Mỗi bao một trăm kilos chô đèn nhâ

nhà

Lúa Vinh-long

Lúa Gò-công

Lúa Hải-sơn

Lúa Biê-lu

Lúa Cao-ma-itt-râng

Lúa Cao-ma-itt-râng

Đến 10f. 4

Mỗi bao một trăm kilos chô đèn nhâ

nhà

Lúa Vinh-long

Lúa Gò-công

Lúa Hải-sơn

Lúa Biê-lu

Lúa Cao-ma-itt-râng

Lúa Cao-ma-itt-râng

Đến 10f. 4

Mỗi bao một trăm kilos chô đèn nhâ

nhà

Lúa Vinh-long

Lúa Gò-công

Lúa Hải-sơn

Lúa Biê-lu

Lúa Cao-ma-itt-râng

Lúa Cao-ma-itt-râng

Đến 10f. 4

Mỗi bao một trăm kilos chô đèn nhâ

nhà

Lúa Vinh-long

